

Ona me ljubi!

Vesela igra v dveh dejanjih.

Česki spisal G. Pflieger-Moravský,
poslovenil

J. Mohorčič.

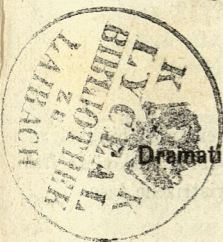
Izdalo in založilo

Dramatično društvo v Ljubljani.

V LJUBLJANI.

Natisnola Rozalija Eger
1870.

O s o b e :

Gospa Merlinska, bogata vdova.

Lucija, njena hči.

Evgenija, Lucijina teta.

Alfonz Ostrogovski, graščak.

Peter Sodnik, aktuar.

Pankracij Register, mestni svetovalec.

Virgilij Knjigopasek, profesor.

Vencelj, sluga g. Ostrogovskega.

Vrši se v mestu na deželi.

O p a z k a :

Alfonz Ostrogovski, elegantno opravljen, nosi binokelj;

Register, nekako staromodni, ima osobito starovirski frak.

Knjigopasek, tudi staromodni, ima pristrižene lase.

Ostale toalete elegantne.

Prvo dejanje.

Soba gospé Merlinske, v sredi duri, in pa na levi in pravi, na desni zrcalo in mizica z ženskim delom.

~~~~~

PRVI PRIZOR.

Merlinska (vstane od mize, pri ktorej) **Lucija** (šiva).

Merlinska. No, ne jokaj se, dete, ne jokaj. Mislim, da si ni treba tega tako k srcu jemati.

Lucija (jokaje se). Kako si ne bi jemala k srcu, ko —

Merlinska. Molči vendar dete; jaz sem ti le razložila svoje mnenje.

Lucija (jokaje se). Ali mamica, kako bi neki mogla —

Merlinska. Molči, prosim te, nerazumno detece! Ti se vedeš kakor da bi ne bila moja hči. Saj si sedemnajst let stara in zmirom še tako nespetna!

Lucija (pogleda mater). Že sedemnajst let mamica?

Merlinska. Žalibog že toliko, in še ne omožena!

Lucija. Ali moj Bog, kako se čem omožiti, ko me nikdo neče?

Merlinska. Nikdo neče!! — Moraš to hoteti, neumnica! Ko bi jaz ne bila hotela in se zmirom branila kakor ti, ne bila bi dozdej poznala tvojega očeta! Lahka mu zemljica!

Lucija. Inu, jaz se bom premislila. Ko bom s celim svojim razumom gotova, kaj mi bo to pomaglo? Saj tu v celem mestu nij ne enega — človeka —

Merlinska. Ne enega človeka! Dete, kaj govoriš? Ne daj ljubi Bog, da bi te kdo slišal! Kaj tu nijmaš ženinov na izbir? Tu imaš na primer mladega gospoda Alfonza Ostrogovskega, ali nij to zal mož? Nijma li lepih zmožnosti? Se li ne nosi po najfinijem okusu? Izobražen je in bogat, je zeló učen, in vendar zna zabavati vse dekleta in se jim prikupiti.

Lucija. Bog me varuj, mamica! Ta gospodič, izrezan iz kakšnega modnega žurnala, ta bi se mi dopadel! Zna dekleta zabavati, da skoraj zevajo! Nič družega ne zna, kakor govoriti o Voltairji — o Mahometu, kakor Turek, in o samih pesnih in romanih, ktere je neki večkrat prebral! Kaj se mé na vse to zastopimo? Raje bi si izbrala starega Knjigopaska, če ima tudi kriv nos.

Merlinska. I ti nespametno dekle! Lejte si, komaj sedemnajst let, pa tako razumna!

Lucija. In pred kratkim ste mi očitala da sem neumnica!

Merlinska. To boš tudi, ako mojega sveta ne ubogaš! Pomisli le, da je gospod Register tudi še samec v najlepših letih. Se ve da, včeraj mi je županja pripovedovala, da nijma še štirideset let.

Lucija. Ali škrici njegovega fraka kukajo v naše stoletje, kakor da bi se bili zamudili za petdeset let! In ta njegova zabava! — O ničem drugem ne govori, kakor o starih arhivih in važnih registrih, od moljev dolgo že oblezenih, v ktere se pogrezuje, kakor da bi tam iskal sledi svojih lastnih praočetov.

Merlinska. Ker si tako modra, zlata devičica, poišči si sama ženina! Ali to ti povem, da te neham priznavati za svojo hčer, ako ostaneš stara devica, kakor tvoja teta! To si zapomni! (Jezna odide na desno.)

DRUGI PRIZOR.

Lucija (sama).

Lucija (jokaje se). Stara devica! Kakor da bi ta čestivreden stan imel kaj strašnega v sebi! Uboga tetka! Kaka očitanja moraš prenašati le zavoljo tega, ker štirideset let nij našlo tvoje srce nobenega, s katerim bi se porazumelo! Kaj mi je storiti? Da, skoraj vsi ti od matere nasvetovani gospodje kandidati se vedejo, kakor da bi bila

očarala njih srce! — Ali kako bi — ? Ah! tetka mi mora svetovati, ona je v tem izurjena, in njene deviške oči vse drugače vidijo kakor oči moje matere. Ž njo se zamorem svobodneje pogovarjati nego z materjo, ta se nad menoj precej razjezi in mi očita nepokornost. Ali kaj morem jaz za to, da te ljudi gledam z drugimi očmi kakor ona? Ah, dobro, dobro! Tetka ravno prihaja iz vrta. Tekoj ž njo spregovorim. — Dobro jutro, tetka!

TRETJI PRIZOR.

Evgenija (sè šopkom v roci). **Lucija**.

Evgenija (vstopi). I nu dobro jutro, drago dete! Kaj si tako razjarjena? Kakošen prepir sti imeli, Lucinka? Slišala sem na vrt glas tvoje mamice.

Lucija (z žalostnim glasom). Spet me je zmerjala, da nijmam še dozdej nobenega ženina, in ako se ne poprimem ugodne priložnosti, ostanem stara devica.

Evgenija. Moj Bog! (Sè strahom.) Stara devica! Kako strašne besede! Moj Bog, zlo mi prihaja, nogé se mi šibé! (Diše šopek tresoč se.)

Lucija. Tetka, vzmožite se! Ali čem koga poklicati? (Na stran.) To mora vendar nekaj strašnega biti; saj padajo zavoljo tega ljudje celo v omedlevico!

Evgenija. Ah!

Lucija. Ali vam je že bolje, tetka?

Evgenija. Ne govori mi nikdar več o tem Lucinka; prosim te pristrčno.

Lucija. Tako! In jaz sem hotela ravno o tem z vami govoriti in vas za svèt prašati, kako vendar bi se temu odtegnila, in koga bi si izvolila za ženina.

Evgenija. Tako? Odpuščam ti; vidim, da si razumno dete. Pojdi sem, da te poljubim zaradi tvoje odkritosrčne vdanosti.

Lucija (pristopi). Tedaj se več ne jezite tetka?

Evgenija (poljubi jo). Saj se tako nijsem jezila, Lucinka! Jaz sem samo takomislila! Zatoraj ti tudi povem, ne premišljaj se dolgo, milo dete, in glej, da doboš prvega, ki se ti dopada! O jaz nijsem bila tako srečna!

Lucija. Uboga tetka! Tedaj — tedaj imela ste, kako bi pač dèjala, imela ste nekoga rada — ?

Evgenija. Neumnica! Kteremu dekletu se pa ne pripeti kaj takega? Ali osoda, zlobna osoda naju je ločila, in kader se spominjam dné najine ločitve, tu mi srce poka —

Lucija. Za Boga, se vendar nij vstrelil?

Evgenija. O tega ne! Nekaj stokrat hujšega se mu je pripetilo, on se je — iz obupnosti oženil.

Lucija (čutljivo). Moj Bog! oženil se je? — Iz obupnosti!?

Evgenija. Da, iz obupnosti, ker nijsva mogla biti svoja!

Lucija. In jaz se moram možiti! Moram si izbrati ženina, da bi se mi konečno tudi oženil?

Evgenija. Tega se moraš ogniti; moraš se vsega varovati kar bi se ti na pot stavljal, da bi se ti taka ne zgodila kakor meni!

Lucija. Ali prosim vas, kaj mi je storiti, da bi se tega ognila?

Evgenija. Izbéri si gospoda Knjigopaska! — On je ljubeznjiv človek.

Lucija. Pa ima prestrašno ime! Pomislite, tetka, ko bi postala gospá Knjigopaskova — jaz bi obupala.

Evgenija. Kaj te briga ime! Tega se že privadiš! Vidiš, ljubica, on je dober človek, on je tih, miren, in vidi se, da si mu po volji! — Nijsi-li nikdar zapazila, da na-te obrača svoje krasne oči?

Lucija. Oh! da, tetka, čestokrat me pogleduje, a kader pogledam njegove lase, zdi se mi kot lisica —

Evgenija. Res, on te zvito pogleduje.

Lucija. Meni se pa dozdeva pri tem jako neumen.

Evgenija. Ne govori tako nepremišljeno; tako zvito gospod! Saj bi ne mogel biti v latinskih šolah. In kako lepo igra na glasoviru!

Lucija. Da, res je; zmirom igra svoje kom-

pozicije, ali jaz jih ne umejem! Vedno igra pesni brez besed z latinskimi naslovi in rimske elegije; óni dan je igral veliko kompozicijo na kapitol in včeraj spet spev Gotov nad Tiberó; moj Bog, kako bi jaz to umela?

Evgenija. Govori kar češ, on je mož, kakor jih najdeš malo. Ko bi ne bilo prevelikih težav in zaprek, ne vem, če bi sama —

Lucija. O jaz bi ga nobenej ne zavidala!

Evgenija. Iz tebe govori neizkušenost, dete; svètujem ti še enkrat, premisli vse, kar sem ti pravila! Glej, da prideš pod čepico, preden ti lasjé osivé. Drugače ti bo žal, kakor tvojej nesrečnej tetki! Premisli to, dete, premisli! (Odide.)

ČETRTI PRIZOR.

Lucija (sama).

Lucija (jezna). To je krasno! Od samega premišljevanja bodem izgubila skoraj ravnotežje razuma. Da, starega profesorja, kateri prej svojo latinščino pozabi, nego bi se jaz naučila brati iz abecednika njegove ljubezni! Da bi tega vzela? Naj si ga tetka vzame, ker se ji tako dopada! Ali jaz? — Se veda, to bi se lepo glasilo, ko bi ljudje prihajali, in me gospo profesorico imenovali,

se veda bi lepo izgledala kot „gospa profesorica“ — (pogleda se v zrcalo); ali dve stvari bi morali biti drugačni kakor sti: profesor bi moral biti toliko star, da bi se ne mislilo, da sem njegova hči, in pa — moral bi si dati prekrstiti svoje romantično ime! — Ali se moram možiti, tekoj možiti? Nij, da moram! — In vendar me jezi, kader me mamica kara! — Ako moram, sem pripravljena. Ali maščujem se za to, da bodem vsaj nekaj imela od te svatbe! Da, ženinov na izbor! Eden nosi binokelj v očesu, drugi ima kriv nos, a tretji je še morda dosti mlad, pa se tako globoko in rad zarije v registre, da bi se morala bati, da se ga molji ne lotijo. To je izbor! Krasen izbor! (Elegično.) Kako nesrečni smo vendar na kmetih, v tako malem mestu, tako malo ženinov in toliko deklet! Tu je županova Lina, doktorjeva Tina, oskrbnikova Mina, svetovalčeva Julija, sodnikova Albertina, i moj Bog, kdo jih vse našteje, in sebe sem še pozabila! In mé se moramo vse pomožiti! In zraven še nijmam volje možiti se! Ali mamica! In teta! — To je strahota! — In kaj vse ti gospodje ne počenjajo? Kako bi morale pač biti vesele, da nas zapazijo! Vendar, počakajte! — Jaz se maščujem zase in za vse prijateljice. — Ali kako? — (Zamisli se.) Ah! — Že imam! — Ako mi izpregovori nekdo teh ljudi kaj o ljubezni, porečem mu, da ga ljubim. Bom le videla, kaj bode iz tegá! — Kaj je to? — Nekdo korači

po stopnicah! — To je Knjigopasek — Ah! ta mi ravno prav pride! (Poletí k durim.) Da ste nam zdrav, gospod profesor!

PETI PRIZOR.

Knjigopasek (v fraku, ima prstrižene lasé in rumene rokavice). **Lucija.**

Knjigopasek (se poklanja). Blagovolite oprostiti, da se predrznem milostljiva golobičica! Beatus ille, qui procul negotiis, bobus —

Lucija. Za Boga, gospod Knjigopasek, govorite slovenski! Kaj ste ravnokar deklamovali?

Knjigopasek. Da je srečen óni, ki oddaljen od sveta z bivo — (Utihne, na stran.) To sem pa krasno izpeljal!

Lucija. No da, a kaj pomeni bobus?

Knjigopasek (v zadregi). Bobus? — Da, bobus — to je toliko kakor bob — bob — ali fižol!

Lucija. Aha! zdaj razumim! Da je srečen óni, ki se oddaljen od svetá igra z bobom ali fižolom!

Knjigopasek (odahne se, na stran). Tako, hvala Bogu, ona nij opazila moje neprevidnosti. (Na glas.) Oh! se veda! Srečni časi! Tako pravi Horacij.

Lucija. Za vse svetnike vas prosim, gospod profesor, pustite me na miru s tem Oračem!

Knjigopasek. O kakó rad bi vam vse povedal, vse —

Lucija. Tedaj povedite, pa po slovenski!

Knjigopasek. Pridem danes prej kakor navadno, draga Lucinka, nijsem se mogel več izderžati doma, nekaj mi vedno pravi — da — hrepenenje, ko mi bo dovoljeno sedeti poleg vas pri glasoviru. —

Lucija (raztrešena). Oh! danes ne bode nič iz najinih vaj. Važnejše reči mi rojé po glavi.

Knjigopasek (prestrašen). Važnejše reči? In jaz sem vam hotel zaigrati elegijo na podrtine kartagenske.

Lucija (prestrašena). Milostljivi bog! Že spet?

Knjigopasek. Zakaj se strašite?

Lucija. Jaz sem vam hotela danes, ravno danes nekaj povedati!

Knjigopasek. Vi, vi ste mi hoteli nekaj povedati? Ah! koga ali česa se to tiče?

Lucija (sramežljivo). Koga se to — tiče? — Koga? — Vas, vas gospod Knjigopasek.

Knjigopasek. Da se to mene tiče? O moj bog, mene, nevrednega morda človeka! Terque quaterque fortuna protectus — mene fortuna sama protežira! — Oh! povejte mi to, sicer mi same blaženosti prsi počijo.

Lucija (kakor prej). Vi imate danes spet be-

sedo, gospod Knjigopasek. — Jaz bi — potrebovala danes — vašega razvozljanega jezika. — Nevem kje bi začela —

Knjigopasek. O Lucinka, vtelesnjena poezija, začnite kjer hočete, samo začnite z menoj.

Lucija (puka v zadregi obleko). No, tedaj gospod Knjigopasek poslušajte: Hočem se omožiti!

Knjigopasek. Omožiti? (Jeclja.) Sveta nebesa! Omožiti? — To je nepričakovana rana. Vi, vi gospica da se hočete omožiti?

Lucija (kakor prej). Da — da — ali čutim, da bo to strašno grdo od mene, da —

Knjigopasek (pobit). Omožiti! Oh, milijone svetov bi dal zato, ko bi vedel, kdo je ta srečnež, kateremu bo zarja vaše ljubezni svetila na veke!? — Kdo, kdo je to?

Lucija. Oh! kako bi to rekla — vam v oči — vam, ki ste mi zadnji čas postali zmirom dražji — vaša vdanost me je genila — vaša ljubeznjivost očarala —

Knjigopasek (v navdušenji). O nebeški svetovi, zvezde nebokrožne! (Pade Luciji pred nogé.) Zemeljski raji se odpírajó in me napajajo sé sladko besnostjo! — Je-li mogoče Lucija? To, kar sem tajno upal, kar se je tako dolgo skrivalo v vaših pogledih, o čemer sem noč in dan sanjal — to se mi je slednjič prikazalo?

Lucija. Da, gospod, da, moj dragi Knjigopasek. — Vstanite vendar, za Boga, vstanite, nekdo

prihaja. — Nihče ne sme še vedeti o tajnej zvezi najnih src — nihče —

Knjigopasek (zeló težko vstaja, opira se z roko na koleno). O ko bi mogel do sodnjega dné pred vami klečati —

Lucija. Ah, vi tako težko vstajate, jaz vam pomorem.

Knjigopasek. Oh, da, ako je človek že čez štirideset! — (Hitro se spomni.) Oh da! reči sem hotel, da bi si želel klečati —

Lucija. Vêrujem vam, dragi Knjigopasek! Zdaj pa oprostite. Nekdo prihaja! Z Bogom Knjigopasek! — Ali tiho — molčite!

Knjigopasek. O rad pojdem, nikdar še nijsem šel tako rad od vas. Ven moram, ven, povedati vsem slavčkom o svojej sreči, vsemu svetu naznanjati svojo blaženost! V glasove moram vlti vso to sladko plahost, krasno rhapsodijo moram zložiti Veneri. (Poljubi ji roko in odhiti po sredi.)

Lucija. In naznanjati svojim učencem v šoli, da imam eno kolesce preveč! Ubožček, med tem je pozabil po polnem svojo latinščino! — To so možki?! Ha, ha! (Smeje se.) No, pomozí Bog! Pojde-li to tako dalje, pridem lahko, sicer ne do cilja, timveč še dalječ za — cilj! In mamica bo imela veliko radost nad menoj, ker znam ženine tako séganjati! (Odide smeje se v drugo sobo, potem je slišati nekoliko vdarcev na piano.)

ŠESTI PRIZOR.

Merlinska (pride iz sobe na levo, za njo) **Register**
(po prstih, važnostno, vendar nekoliko pedantiški).

Merlinska. Le naprej, gospod svètnik, le naprej. — Ah! Lucije nij tu; mislila sem, da jo tu najdem.

Register. Ako se ne motim, igra gospodična na glasoviru.

Merlinska. Aha! brez dvombe, da se gospod Knjigopasek ž njo vadi.

Register (na stran). Ta prekleti Knjigopasek, on mi je povsod na poti. (Na glas.) To prav za prav nič ne škodi, milostljiva gospa! O čemer sem hotel govoriti z gospico, o tem izpregovorim z vami zdaj sam!

Merlinska. Radujem se vaše odkritosrčnosti gospod Register!

Register. Prosim, blagovolite raje reči: gospod svètnik! Moje ime mi je res povsod na poti! Jaz bi bil še enkrat raje na svetu, ko bi ne imel ranjkega Registra za svojega očeta.

Merlinska. Odpustite tedaj, gospod svètnik, in začnite brez ovinkov.

Register. Prihajam, gospa Merlinska, da bi vas poprosil z vso pokornostjo za krasno roko gospodične Lucije, ako nijma nič proti meni, — čeravno mi je moje ime povsod na poti.

Merlinska. Vi me zares delate srečno, gospod svètnik! Vendar preden vam dam svoje dovoljenje, poskusiti morate svojo srečo pri mojej hčeri!

Register. To storim, ko se prepričam, da nimate nič proti temu, da poprosim za roko gospodične Lucije.

Merlinska. Nasprotno, nasprotno! Rada bi, da bi se to tekoj zgodilo. (Gre k desno in gleda v sobo.) Ah! Lucija je sama. Mislila sem, da je gospod Knjigopasek še tam! No, jaz vas puščam tu, ozrite se po svojej sreči! Potem z Bogom in da se kmalu zopet vidimo! (Odide po sredi.)

SEDMI PRIZOR.

Register (prikloni se odhajajoči Merlinski).

Tako! Tedaj k napadu! (Steguje si suknjo in vestijo.) Nikdar mi še nij bilo tako hudo pri srcu! Kupe črnega papirja na svojej pisalnej mizi, ogromne fasciklje zaprašene pravniške modrosti sem zmoget kakor muhe; ali z akti svojega srca ne morem naprej! Hm, hm, (kašlja) kako bi pač začel? Ktero exhibitno številko moram dati prvemu svojemu vprašanju, da bi se precej zapisati mogel v protokol njenega srca? Pa zdi se mi, da je cela registratura mojega bistrumja tako oprášena, da

je več ne odpraši prašivec starega strežaja. Svètnik! svètnik! zberi vse glasove votirajočih vprašanih, in napravi iz tega krasen konklusum ljubezni! No pogum velja! To je sicer zapleten proces, vendar pridem s kapitalno repliko do zaželjenega rezultata!
(Ozira se po sobi, in važnostno vstopi v sobo na desno.)

OSMI PRIZOR.

Evgenija (vstopi iz sobe na levo. Pozneje) **Knjigopasek**
(naposled) **Register.**

Evgenija. Ti moj mili Bog! Spet nekdo! Danes pojde menda zaporedoma tako! Če bi se le to dekle odločilo! (Pogleda iz daljave v sobo na desno.) Ah! To ti je gospod Register! Knjigopasek je tedaj že odšel. Ali s katero?

Knjigopasek (v sredi naglo vstopi). Da, odšel draga gospodična, ali odšel je blažen, odšel kot najsrečnejši človek na celem svetu! Nijsem mogel doma izderžati, gnalo me je nekaj k vam. — Vem, kaj sem vašemu prigovarjanju dolžan! —

Evgenija. Ali prosim vas, povejte mi, kaj se godi z vami? Jaz vas ne umejem!

Knjigopasek. Kaj, ali še ne veste?

Evgenija. Ne vem, čeravno mi vaša radost —

Knjigopasek. Tedaj poslušajte! Jaz bi iznorel same radosti! Poslušajte, poslušajte, ona me ljubi, ona — Lucija — ona me ljubi!

Evgenija. Kdo? Lucija? Veste li to za gotovo? Kdo vam je to povedal? (Na stran.) In jaz? Nesrečna naključba! Ona ga ljubi!

Knjigopasek. Kdo mi je to povedal? Ona mi je to rekla! Lucija sama. Oh! Vem, da ste jo prigovarjala, in zdaj se delate, kakor bi ničesa ne vedela! O plemenita duša! Česti vredna gospodična!

Evgenija (se pri zadnjih besedah obrne na stran). Kakšna misel! Čestivredna!

Knjigopasek. O sprejmite mojo najiskrenejšo zahvalo; Bog daj, da bi se vam mogel s čim zahvaliti! Ta čas z Bogom! Zdaj mi je laglje! (Poljubi ji roko.) Hvala lepa! hvala! hvala! (Odide skoz srednje duri.)

Evgenija (gleda za njim, potem se zgrudi na stol). Ona ga ljubi! Njega, ki bi ravno za mene prav bil! (Vstane.) Prav se mi zgodi, zakaj sem zmirom vanjo govorila, zakaj ga vedno hvalila! O Bog! spet sem ubožala za eno nado! (Zakrije z ruto obraz in počasi odide.)

Register (vstopi pôten in si čelo otira). Ah! Konklusum tedaj je, da morem imeti nado, da me ljubi! No, saj ne izgledam tudi kot kanclijski lineal. (Gladi si brke in lasé.) Da, in moj obraz tudi nij kak izkažen koncept! Zraven še koncept

mojih besedi, zapeljivost mojega ustnega zloga in močnost mojega jezikovega peresa, to jo je očaralo. — Če vse skupaj vzamem, je ona zalo dekle, ima tudi lepo doto. Da, kontrakt ljubezni se mora kmalu zapečatiti v cerkvi, in potem pogledamo malo v ekstrakt krasnega zakona in — v imetje gospé Merlinske. (Odide hitro skoz sredo.)

S p r e m e m b a.

(Vrt z ograjo.)

DEVETI PRIZOR.

Lucija in Alfonz (sprehajaje se prideta na sceno).

Alfonz. Jaz vam povem, chère demoiselle —

Lucija (zvito). Kaj za to! Viste več v vsem kar koli kdo z vami spregovori. Kako bi ne poznali ljubezni!

Alfonz. Comme je vous dis, kakor pravim ma très chère. Voltaire sam pravi, da je ljubezen podlaga človeškega blagra. Le plus grand bonheur —

Lucija (na stran). Že spet Voltaire! (Na glas.) Za vse svetnike vas prosim, gospod Ostrogovski, ne govorite mi francoski in še celó o Voltairju, saj tega ne umejem.

Alfonz (na stran). Quelle naïveté! Kakšna naivnost! (Jo lornjetira.) Ah, ma chère, ma très chère, ko bi vedela, kakšen plamen ste raznetila dans mon coeur, v mojem srci.

Lucija (kakor prej). Mislite?

Alfonz (na stran). Quell bonhomie! Kakšna prostota! — To dekle je vendar, comme on dit, sehr dumm, da, neumno! (Na glas.) Oh! Kako bi vam pač to rekel, da bi razumela vse čute, kateri — kateri — (Prenehuje.)

Lucija (na stran). Da, on je vendar le človek, kateri bi ne vedel kaj govoriti, ko bi mu ne bil ta Voltaire v pomoč. (Na glas.) Oh! Jaz bi ne umela čutov! Skoraj ste me razžalili gospod Ostrogovski. In pa — tako izobražen gospod, znan in vešč v umetnijah in v vsem, kar se le misliti zamore, bi ne vedel povedati svojih čutov, svojih vznešenih čutov!? Pač srečno bi se štela, ko bi mi bilo dovoljeno, biti vredna teh vaših čutljejev!

Alfonz (napihovaje se, na stran). Quell diable! Kaj vruga! Govori kakor filosof! (Na glas.) O gospodična, vi si predstavljate mene v svojej ljubeznivej, comme on dit naïveté, kot preveč nenavadnega človeka, jaz pa sem človek po polnem navaden!

Lucija (na stran). Da po polnem navaden!

Alfonz. Ni treba se tedaj preveč braniti, ljubica! (Prime jo s fingirano eleganco za roko, na stran.) Parbleu! Vendar le je to dekle, kakor bi si je želel!

Lucija. Kdo bi se mogel obraniti toliki plemeniti uljudnosti! Meni deklici nič ne ostaja, kakor da vas občudujem!

Alfonz. O nikar me občudovati! Voltaire sam —

Lucija. Oh da, vérujem to, kar pravi Voltaire, tem bolj se čudim, da tolika učenost —

Alfonz. Kaj mi če vsa učenost! — Jaz želim več kot občudovanje, ma mignone, jaz si želim, da, je *desire seulement l'amour*, jaz čem samó ljubezen.

Lucija (odstopi, ko jo če Alfonz objeti). Oh! Komaj vam zamore človek verovati.

Alfonz. Vérjemite mi, mademoiselle! Ich schwöre, da družega neznam, kot ljubezen do vas.

Lucija. O, prenehajte, gospod Ostrogovski, vaše besede so tako ljubeznjive, tako sladke, tako pomenljive, tako prilizljive, da bi me zapeljale vam reči —

Alfonz. No povejte, kar ste hotela reči — Voltaire sam v svojem Mohametu podobno *raz-méro* —

Lucija. Jaz vam to povem brez Mohameta gospod Ostrogovski, da, reči vam moram, — da vas ljubim!

Alfonz. Mon Dieu! Je-li mogoče, vi me ljubite? (Prime jo za roke.)

Lucija. Da, da, iz cele svoje duše! Ali pustite me, gospod, pustite me, zdaj moram proč — sicer tu poginem od srama!

Alfonz (drži jo za roko, katero poljubuje). Oh da, umejem, in zdaj dopustite, da vam poljubim roko, in potem — pojdem k vaši mami — čez nekoliko tednov bode vse v redu!

Lucija. Da, da! (Odhaja, na stran.) To se mi je posrečilo, nijsem se tega nadejala; grozno sem se tega nastopa bala! (Na glas.) Z Bogom, z Bogom! (Odide na desno.)

DESETI PRIZOR.

Alfonz Ostrogovski (sam).

Alfonz. Adieu! Adieu! Au revoir, ma chère fille. (Smeja se.) Hahaha! Ona me ljubi! C'est un original! Saj sem že v naprej vedel, da jo zmorem, ko se ji pokažem sè svojo učenostjo! Saj vem, kaj smo! da, ce que nous sommes. Ona me ljubi! In to mi pove sans gêne, ohne Umschweife, po polnem brez ovinkov! — Hm! Zdaj mi svatba tiči na vratu! Se ve da bo to velika mesallianca. Pa kaj za to! Moje reči tako slabo stojé, so vom Herzen schlecht, da si — drugače pomoči ne morem. Se ve da ima gospa Merlinska lepo imenje! — To je res; ona ima nekaj, kar jaz nijmam, in to je ravno imenje; in ona spet nekaj nijma, kar imam jaz, in to je ravno ime;

ko se pa združi njeno imenje z mojim imenom, postane iz tega imena vredno imenje! Da, parol d'honneur! (Smeje se.) Mon esprit, mein witz, da, moj vtip je še zmirom tako čvrst, kakor prej, in to je zares največi dokaz genialnosti. Sam Voltaire pravi, que — que — que — No, morbleu, kaj pravi Voltaire? Kaj ne vem tega? (Se obrača.) Šreča, da nij nikogar tu, in da me nij nihče slišal! Človek ne sme nikdar zanemarjati važnosti učenosti v pričo drugih, sicer bi se tekoj izkazal za neumnega! Le tako je mogoče imponirati! V ostalem, kar se tiče (smeje se) quant à ces coquins, kar se tiče teh neumnežev — človek jim zamore navezati lep voz na uho! Ah! C'est donc à mourir, da umrl bi zaradi tega, ko se spomnim Lucije. — Ona me ljubi! Odkritosrčno rečeno, to dekle je bogato, ali zraven je tudi, comme on dit eine dumme Gans! Vendar to nič ne škodi v zakonu, da je le dota velika! (Smeje se odide.)

EDNAJSTI PRIZOR.

Sodnik (vstopi naglo od leve strani).

Sodnik. Tukaj mora biti! Tam na tej cesti sem jo izgubil! (Vstavi se.) Ah! ne vem, kaj da to dekle na-me tako deluje! V mestu so vse kra-

sotice hodile okoli mene, pa me nij nobena genila. In tukaj ta kmetiški metuljček — Ah, tu je! —

DVANAJSTI PRIZOR.

Lucija (naglo vstopi od desne strani). **Sodnik.**

Lucija. Ah! (Prestrašena.) To sem se prestrašila!

Sodnik. Odpustite, draga gospodična da sem jaz tega vzrok —

Lucija (zmešana pogleda na Sodnika). Oh! niste ne! Te — te — muč ravno na robe —

Sodnik. Odpustite, prosim vas še enkrat, da sem se jaz ptujec predrznil, motiti vas v svojem sprehodu! — Ko bi pa vašega odpuščenja ne mogel dobiti, kaznujem se za svojo pregreho in pojdem.

Lucija (ljubeznjivo zmešana). Oh! Dopustite! tega res ne smete. — Vaša pregreha nij ravno tako velika, da bi —

Sodnik. Tukaj sem še ptujec in se ne vem kam obrniti. Vendar v prihodnje vse popravim —

Lucija. Gospod ste ptujec?

Sodnik. Še le ta teden sem prišel na svoje mesto semkaj.

Lucija. Ah zato! Jaz vas tudi do zdaj v mestu še nijsem videla!

Sodnik. Šel sem se ravno za mesto sprehajati. Šetam navadno okoli tega krasnega vrta —

Lucija. Ta spada k našemu posestvu.

Sodnik. Oh, saj se tudi vidi, da se vrt skrbno neguje. — Tu sem vas, gospodična, zagledal, in moram priznati, da se je moja noga nalašč vstavila, in da sem vas želel bliže. — Naključba mi je bila ugodna in —

Lucija (s posmehom). In vi me tu vidite, je-li res? No, in kaj pravite, se vam li dopadam?

Sodnik. Z odgovorom na tako vprašanje prišel bi prepozno.

Lucija. Tu vas pomilujem, morali bi prej priti in mi ta kompliment prej narediti, preden sem si ga sama naredila! Tako ste mi iz same galanterije pritegnili in toraj sva oba pomilovanja vredna. Je li res?

Sodnik (na stran). To ti je brihten škrateljček! (Na glas.) Ne hotite, da bi vam nasprotoval, sicer bi bila oba nevredna pomilovanja in tedaj srečna!

Lucija (z ironijo). Da, da, mojej sreči nij do zdaj nikdo drugi manjkal nego vi! Bodem li brez vas nesrečna, tu vas poprosim, da me osrečite sè svojo nazočnostjo. Za zdaj vas ne potrebujem! Z Bogom, dragi znani gospod ptujec! Z Bogom! (Steče na vrt.)

TRINAJSTI PRIZOR.

Sodnik (sam, precej potem) **Knjigopasek** (z notami v roki posluša).

Sodnik (zre za Lucijo). I to ti je ljubeznjiv škratelj! Kako se je ljubeznjivo šalila, da bi jo bil skoraj objel.

Knjigopasek (priskoči). Le se mi predrznite, vi — vi — terque, quaterque ira Acherontis nad vas! Da, vsi gromi pekla nad vas! —

Sodnik (začuden). Kaj to pomeni? Gospod, ali ste izgubili razum?

Knjigopasek. Da, razum bi skoraj izgubil, ko bi me Horacij skupaj ne držal! Pa kako bi ga ne izgubil, ko se predrznete —

Sodnik. Človeče, ali ste se razprli s pametjo? Kaj hočete?

Knjigopasek. Vi še vprašujete? Kako se zamorete predrzniti imeti voljo — kako morete govoriti o tem, da bi objeli dekle, katero je z vami govorilo?

Sodnik. Kaj vas to briga, vi nesramni ogleduh?

Knjigopasek. Kaj me to briga? Mene to briga!! Mene to zeló briga! Ali ne bi človek iznorel? On me še vprašuje, kaj me to skrbi! Vedite, da me mnogo briga, da sem jaz te deklice —

Sodnik. Gotov norec — da, to ste!

Knjigopasek. Kaj sem? Veste li vi, kdo sem jaz? Jaz sem profesor Knjigopasek!

Sodnik. Zarijte se tedaj v knjige in pasite se na njih; ko se napasete večjega razuma, spregovoriva spet o tem! Z Bogom! vi, vi — Knjigopasek! (Odide.)

Knjigopasek (za njim). Tega vam ne odpustim, še ob smrtni uri ne, vi jezičnež, nesramnež, ki ne spoštujete častivredne starosti! (Spomni se.) Ah, starost! — Ali me nij Lucija slišala? — Ta človek me je spravil tako iz koncepta, da ne vem, kaj govorim. — O Lucija! (Skuša se vmiriti.) Le tiho misel v tako strašni situaciji! — Ona me vendar ljubi! To je za-me blažen spomin! Da, zdaj me obhaja navdušenje, ktereга sem ves dan zastonj iskal, zdaj tečem domu, zdaj zložim veliko simfonijo in jo posvetim svojej prihodnej ženi! To je dobro znamenje, menda bo naš zakon gotova simfonija do smrti. (Odide z rokami mahaje in pojé.)

(Zagrinjalo pade.)

Drugo dejanje.

Soba pri Alfonzu Ostrogovskem, s ktere se vidi na vrt. Na desno miza; na njej steklenica vina i. t. d.

PRVI PRIZOR.

Knjigopasek (sam).

Knjigopasek. To je res, da ima moj nos velike lastnosti! Videl sem z nosom v duhu že iz ulice te stekleničice! (Manesi roké.) Srčno se radujem! To človeka razjari! Potem pa pojde ta simfonija kakor voda, če jo bom z vinom zalival. Gospod Register pride tudi semkaj! Nijsem njegov prijatelj, ali zavoljo teh labudkov (pokazuje na steklenice) pozabim dolgoletnega sovraštva. Aha! Jaz govorim o volku in volk je za grmom! Se že vleče sem v svojem novomodnem fraku. Začne li spet v procesu, v kterega je zdaj občina zapletena? —

DRUGI PRIZOR.

Register. Knjigopasek.

Register (na stran). Tega je še tukaj manjkalo; povsod kamorkoli pogledam, najdem tega človeka, in povsod mi je na poti.

Knjigopasek. Pozdravljam vas! Gospodarja še nij tu, tedaj vas jaz pozdravljam!

Register. Hvala, hvala. (Sprehajata se po sobi, ter postaneta sem ter tje.) Kako se imate gospod Knjigopasek?

Knjigopasek. Dobro, posebno kader se mi obeta tukaj-le olimpiška pijača, ktere bi še Zevsova rodbina ne zavrгла. Gospod Ostrogovski to zna, kader hoče.

Register. Za vse čaplje! Kje neki tiči ta učeni gospod Alfonz? Povabi naju semkaj, in naju pusti na-se čakati.

Knjigopasek. No, radoveden sem, o čem bo danes filozofiral.

Register. Ako je norost filozofija, tedaj je res največji filozof na svetu. Misli, da je velik učenjak, modrijan, pesnik, godbenik, malar, in vse ostalo na svetu. On je univrzalni genius, odblesek našega veka. Ko bi dobil kakšno službo, tam bi si sramotno to svojo učenost odbil.

Knjigopasek (v zadregi). Prosim vas Re-

gister, ne govorite tako glasno, ko bi vas — Register. Kaj ne morete reči svètnik? Moje ime mi je povsod na poti.

Knjigopasek. Tedaj svètnik, ne govorite tako, sicer razdražite gospoda Ovstrogovskega, ko bi vas slišal, on bi — (Zre na mizo.)

Register. Po godi mu mora biti, vsaj je naju povabil! No, vendar enkrat; tam se vali, kakor da bi mu celi svet rekal: gospod predsednik!

TRETJI PRIZOR.

Alfonz (lepo oblečen s knjigo v roki, pride z veliko važnostjo v spredje, in se nonchalantno uklanja). **Prejšnja.**

Alfonz. Pozdravljam vaju, gospoda! Odpuštitu mi prijatelja, da sta morala čakati. Tako sem se zamaknil v branje, da se sè strahom bližam, da bi se ne jezila. Razveseljeval sem se v svojem nesmrtnem Voltairji!

Knjigopasek (kuka na mizo). Ah, v Voltairji? Kakor navadno! Ali to vino ima znamenit zamašek in bo vsaj dosti rezno.

Alfonz. Vi hočete reči, da ima bouquet! Oh mon Dieu! Moja vina so vležana vina! Za to sem vam porok.

Register. Prosim vas, ne delajte toliko o-

vinkov, pričnimo svojo sejo. Jaz se vam ponudim za predsednika! Sem, kakor se pravi, lačen kakor lovec!

Alfonz. In vendar niste lovec! Voltaire pravi v svojem Mahometu in Dante, ktereга ravno prebiram v krasni nemški prestavi iz angleškega, da je duševno delo toliko kot lov, in da duševen trud vzročuje takšen glad, kakor resnični lov, zaradi tega imam zmirom dober tek! A tudi vi ga imate, gospod svètnik! (Se vsedajo.)

Register. Res? Vsled vaše definicije morali bile vi biti lačen kakor lovec, ker vedno duševno delate.

Alfonz (jé, ko se pogovarjajo). Da, to je resnica! Ukvarjam se zdaj samo pour le plaisir, da se tako izrazim, s pesništvo! Da, in tu se ne enačim z vsakim. Na primer Schillerjev Faust, parbleu, je gola neumnost. In zares se ne morem dosti načuditi, da je Göthe napisal tako bedarijo, kakor so Roparji.

Register. Je li mogoče? (Na stran.) Ta človek zasluži, da bi ga dal v star fascikelj.

Alfonz. Tudi sem se hotel ozreti na to slovensko literaturo. Ó mon Dieu, to je revščina. To nij nič za nas nobel ljudi! In vendar sem prebiral Krst pri Savici, o katerem se toliko govori in piše, a zares se čudim, kako je mogel Vodnik kaj tacega napisati, saj je brez vse barve!

Register. Tega jaz v obče ne umejem! Vi kot malar zamorete bolje soditi.

Alfonz. No, jaz sem se lep čas ukvarjal z malarstvom. Parbleu! gospoda, enkrat sem se prepiral z nekim Lahom, da Rafael ne dosega Langusa; Rafael nij dotíral slikanja živali nikdar tako dalječ. Kader na primér mala Rafael kobilo, nij v njej nikake simetrije, nikake harmonije!

Register. Gospod Ostrogovski, harmonijo pri konjih zamorete bolje presojevati kakor jaz — jaz nijsem muzikant.

Alfonz. O kje so časi, ko sem popeval motive slavnega angleškega godbenika Mozarta! Pa, mon Dieu, mon Dieu, tega je že dolgo! Tout est passé! To vse je prešlo. (Pijè.)

Knjigopasek (na stran). Sam Bog vé, kje ti ta Ostrogovski toliko neumnosti nabére. (Na glas.) Jaz vas občudujem!

Alfonz. Pijta in jejta, gospoda! Ne morem vama pomagati, zdaj moramo šampanjca! Voltaire pravi, da trte tega angleškega vina, človeka preveč razgrevajo! Vendar ne verjamem tega! In ko bi to tudi res bilo! Ukrotili bomo vse z bilinsko vodo iz ogrskih virov.

Knjigopasek. Mislil bi, da Voltaire v tem slučaju nijma prav!

Alfonz. To se pravi, on je imel prav! Vedite, on je hotel s tem kot Francoz Angležem napraviti velik kompliment! Le jejta, gospoda; se ve da vama ne morem bolje postreči! Saj vesta, kot samec! — Voltaire pravi, kakoršno blago takšen

gospodar! In prav ima! No, to se v kratkem spremeni, ko se oženim!

Knjigopasek (ki si je med celim pogovorom pridno pripijal, malo pijan). Ah, vi se boste oženili?

Register. To je krasna novica! (Vsi vstanejo.)

Alfonz. Da, oženiti se hočem! Za to sem vaju prav za prav povabil, da bi se zaradi mojega zakona razveselili.

Knjigopasek. In kaj mislite o tem, gospod Ostrogovski, da se tudi jaz hočem oženiti?

Register. In kaj mislita o tem gospoda, da se jaz zares v kratkem oženim?

Vsi (skupaj). Vi? Vi? Vi? — Da, da, da! —

Knjigopasek (pijan). Dajta, da vaju objamem, draga brata in prijatelja! (Vsi se objamejo.) Veste kaj, naredimo tako, da bomo vsi trije na enkrat imeli svatbo!

Alfonz. Dobro, naj bo; pri tem ostane! Ali vidva presneta stara dečaka, kje imata nevesti? Kako sta si ji tako zvito dobila, da nij bilo nič o vajinem znanji slišati! C'est superbe ça, zares, to je prav modro!

Knjigopasek. In vi ste si jo tudi pridobili? O Venus, regina Gnidi, o ti boginja blaženih src, Venera, ti delaš same čudeže!

Alfonz. Kakor vidim, hoteli smo eden drug drugega osupniti.

Register. No, kakšno nevesto pa imate gospod Ostrogovski?

Alfonz. Zalo, in zraven prav mlado deklico, ki ima lepo imenje.

Register. Moja nevesta tudi!

Knjigopasek. In moja tudi!

Alfonz. Moja nevesta je mlada Merlinska!

Knjigopasek (razstrešeno). In moja nevesta je tudi mlada Merlinska!

Register (začuden). Mlada Merlinska je vaša nevesta?

Alfonz. Kaj je to? Vaša nevesta?

Register. Saj je to moja nevesta!

Knjigopasek. Kako? Vaša nevesta? Ali norite?

Register. Ali vam je pa vino zmešalo razum!

Alfonz. Kaj če to biti! Kaj se gospoda norčujeta z menoj?

Knjigopasek. Ali pa vi z nama?

Alfonz. Ne govorite tako nepremišljeno!

Knjigopasek. In vi tudi ne! Meni je dala besedo, da me ljubi.

Alfonz in Register. In meni tudi! (Vsi se osupneno spregledujejo.)

Knjigopasek. To je laž! (Razdražen.) Kdor se predrzne natolcevati mojo nevesto, ta je hudoben fantalin!

Alfonz. Ventre St. Gris! Kakšno govorjenje je to v mojej hiši? Ali vzamete tega hudobnega fantalina na-se, gospod Knjigopasek, ali vas pa

tekoj izbacnem! Parole d'honneur! Na mojo čast! Par la porte, par cette porte, skoz ta vrata vas izbacnem! Voltaire sam —

Knjigopasek. Pojte rakom žvižgat s tem Waldherrjem, vi neotesanec, vi!

Alfonz (razdražen, z aristokratsko prevzetnostjo). Hej! Vencelj! (Vencelj vstopi.) Primi tega človeka, in ga porini ven!

Register (ki je med tem v zadregi k Alfonzu pristopil). Prosim, gospod Ostrogovski!

Alfonz Pustite me! (Prime Knjigopaska in ga s pomočjo strežaja privleče k durim.) Allons, allons! So ein Lumpenkerl! Tukaj v mojej hiši me imenovati hudobnega fantalina! Parbleu! Das wird er mir büßen!

Knjigopasek (skoz duri pahnen). Nesramnež! — Voltaire! — Da, Voltairja nad mojo nevesto!? Natolcevati jo!? Sam je allons! Sam! sam! (Izgine.)

ČETRTI PRIZOR.

Alfonz. Register. (Razdražena po sobi tekata.)

Alfonz (postavi se pred Registra in se vdari na čelo). Gospod Register! Recite mi odkritosrčno, ali vam je dala Merlinska besedo, oui sa parole, da vas vzame?

Register. Dala, in obljubila možitev!

Alfonz. Register, gospod svètnik! Meni je nekaj prišlo na um!

Register. Kaj pa? za Boga prosim vas; jaz sem v največji zadregi! Oskrbel sem si na to konto, da me Merlinska vzame, prav na tihem lepo opravo iz orehovega lesa za tri sobe in na aro sem si izposodil denar —

Alfonz. To je veliko zlo! Jaz sem si pa oskrbel lep voz in angleške konje! Au diable s to prokletu Merlinsko! Reči sem vam hotel, da se je morda to nesramno dekle le norčevalo z nami! Morda je Knjigopasku ravno to rekla kakor meni!

Register. To je tudi moje mnenje! O moja izposojena ara!

Alfonz. Ta je, mislim proč! Tukaj pa gre za to, da bi se maščevali nad tem nesramnim dekletom!

Register. Da, jaz sem zato, naj poplača vse naše stroške!

Alfonz. Se ve da, to bi bilo najbolje, pa ne gre, kakor vaš svètniški razum sam razvidi! Mislil bi — tako — zdaj sem si nekaj izmislil! Ah! to bo prav dobro! Gospod svètnik! To se zgodi! To raznesemo po celem mestu in imamo satisfakcijo. Pojte v mojo sobo, tam se o vsem posvétovava! Maščevanje! Maščevanje! Radujem se tega krvoločno. (Odpelje zmešanega Registra.) Je massacrerai tout le monde! Da, celi svet razbijem!

Register. Da, maščevanje, maščevanje!
 Ali moja ara na orehovo opravo je vendar le proč!
 (Odideta.)

Sprememba.

Vrtna soba. V sredi odprta ókna in duri na vrt. Spre-
 daj na desno miza in stoli.

PETI PRIZOR.

Lucija (sama). *čeka miga.*

Lucija (ozira se kakor po nekom iz duri na vrt, iz hiše je slišati: Lucija, Lucija!) Ali moj Bog! Saj že grem mamica, že grem! — Kje je neki? Navadno pride o tem času, in jaz sem mu le v šali rekla, da se tukaj snideva! (Klicanje se ponavlja; Lucija v velikej zadregi.) No, se ve da, saj že grem! — (Klicanje preneha.) Moj Bog! Kje neki tiči? — Sicer ne vem, kaj mi je! Vsem tem ljubeznjivim ženinom sem rekla, (smeje se) da jih ljubim, ali Sodniku, temu ne morem reči. — (Zamisli se.) Ah, kaj me to briga! — Jaz bi le rada vedela, kaj ti obnoreli ženini počnó? Nastane li kakšen prepir ali dvoboj!? To bo lepa reč! Gospod Ostrogovski bi se moral boriti z Voltairjem, gospod Knjigo-

pasek z kakšno simfonijo in gospod Register z linealom! To bi bilo lepo videti! — (Smeje se.)

ŠESTI PRIZOR.

Lucija. Sodnik (pride od vzadaj in objame Lucijo).

Lucija (vzklikne prestrašena). Ah!

Sodnik. Ne plašite se, draga gospica!

Lucija (iztrga se mu). Gospod Sodnik! kako neprevidno — ko bi naju kdo videl! — Razžalili ste me hudo! — Jaz vas od zdaj naprej še videti nečem! (Hoče oditi.)

Sodnik (jo zadrži). Lucija, odpustite, ako sem vas razžalil. Nijsem se mogel premagati. — Slišite — slišite — gospica, vi me tako nemilosrdno mučite! Enkrat mi dajete nado, in drugikrat jo odvzemljete! In ko vam čem razodeti, da edino vi —

Lucija. I Bog! Jamete li tudi vi tako žalostno peti? Prosim vas, kader hočete kaj deklamirati, idite raje nekam drugam, dalječ od mene; jaz ne poslušam rada deklamacij.

Sodnik. In jaz vendar ne odneham, ne morem odnehati! Vaša ljubeznjiva ustka me sè svojo trpko besedo tako vežejo, vaša dobra volja tako blago deluje na moje srce, da vam je podarjam kot dar, ktereга ste si sama nehoté pridobila!

Lucija. In jaz se vam, odkritosrčno rečeno, za ta dar zahvaljujem.

Sodnik. Lucija, ne mučite me dalje, in odgovorite mi na moje poslednje vprašanje!

Lucija. Vedite, jaz nijsem učena; toraj ne morem v naprej določiti, ali vam morem odgovoriti na to vprašanje. V ostalem vem, kaj ste me hoteli vprašati? Vi ste hoteli reči: (Z ekstazo.) „Draga gospodična! Povejte mi, smem-li upati“! (Smeje se.) Takove fraze znamo že davnaj na pamet!

Sodnik (na stran jezno). Zares, ona se iz mene norca dela! (Na glas.) Vi ste, oprostite gospodična — vi ste neprevidna!

Lucija (prestrašena). In vi, vi gospod — vi ste neuljuden!

Sodnik. Ko bi vas hotel pohvaliti moral bi reči, da sem se tega še le tukaj naučil!

Lucija. Tako hvalo obdržite za-se, ona vam dobro služi.

Sodnik (jezno). Kakor hočete, draga gospodična. Vendar oprostite! (Odhajaje.) Jaz sem vas predolgo zadržal! Vi ste kaj dobre volje, razveseljujte ž njo spet koga družega! (Odide.)

SEDMI PRIZOR.

Lucija (sama).

Lucija. Gospod Sodnik! — Proč je šel. Jezi se nad mano! Razžalila sem ga! — On je tak — tak, ne vem ravno — vendar mi je po volji! — Ubožec! — Zdaj bi se skoraj jokala. — Bog ve, kaj je to v meni, da moram možke razjeziti? On tega ne zasluži. Sem pa le zla, kakor tetka pravi. — Da, drugim bi se smijala — in zanj se mi, ko je odšel, solze silijo. (Odide zamišljena.)

OSMI PRIZOR.

Evgenija. (Za njo) **Knjigopasek** (vtrujen težko sopiha).

Evgenija. Ti moj mili Bog! O to poredno dete! — To je groza! Pa smo sami tega krivi! Zakaj govorimo vedno vanjo! To je neprevidnost!

Knjigopasek. Da, res je! To je zelo nepremišljeno! Mene kompromitirati! Pomislite le, gospodična Merlinska, in razsodite, kaj si bo o tem celo mesto pravilo! Resnično, tega nijsem zaslužil, jaz, tako star domač prijatelj, ki se spominja svatbe gospe svakinje, kakor bi bila danes! Tega je skoraj

dvajset let! Koliko časa sem ji žrtvoval, koliko kompozicij bi bil napravil v teh urah, ktere sem posvetil gospici Luciji! Tako star domač prijatelj, in takošno očitno razžalenje, tako očitno preziranje! Mislite si moje stanje! Saj bodo še ti presneti pobje iz šol na-me pesni zlagali! O Knjigopasek, kaj si moral dočakati v tej hiši!

Evgenija. Za Boga vas prosim, moj dragi, jezite se, če treba nad celim svetom, le nad menoj ne! Jaz tega nissem kriva!

Knjigopasek. O draga duša, doloris mei amica, vi družica moje žalosti, vi čutite, kako globoko krvavi moje srce! O krasna bodočnost moja! Jaz bi se bil pomladil, ker čutim, da bi se bil spremenil v labuda, da bi vzletel v kraljestvo nesmrtnih blaženosti!

Evgenija (jokaje se). O ta krasna, veličastna, pesniška misel njegova zasluži več pazljivosti! Sočutne duše vam manjka, ktera bi umela vzlet vaših misli in čutov.

Knjigopasek. O jaz je ne najdem več! Da, vaše sestrične, gospodične Lucije, nečem nikdar več videti. Vidim, vidim, da me ne čaka dulcis fortuna amoris, da me ne čaka nobena urica ljubezni. Moram k svojim knjigam. Tam je lethe za vse bolečine ljubezni! (Odide sključen in melanholičen.)

DEVETI PRIZOR.

Evgenija. (Tekoj na to) **Lucija.**

Evgenija. Gospod Knjigopasek, gospod Virgilij! — Ne sliši me! — Saj me tudi ne umeje! Smel bi le reči: „Vi ste za-me vstvarjena,“ in jaz bi razodela svoje čutiljeje s poljubom ljubezni v njegov poetični, izrazapolni obraz!

Lucija (priteče sè smehom). To je lepo, to je krasno! (Smeje se.) Vse se je veliko bolje izvršilo, nego sem mislila! — Ah, tetka, tetka! Pomislite, kaj se je zgodilo pri gospodu Ostrogovskemu! Včeraj tam —

Evgenija. Prestani dete, izvor vse nesreče!

Lucija Ali prosim vas, ali nij to smešno? Včeraj je neki bila pojedina pri gospodu Ostrogovskemu, in za voljo ene neveste treh ženinov bi bil skoraj nastal tepež, in Knjigopasek je bil neki izbačen! Tudi si ljudje pripovedujejo, da ima gospod Knjigopasek dolgo uho ranjeno, Register je neki izgubil enega svojega sredovečnih škricev, in gospod Ostrogovski ima razparano roko in raztrganega Voltairja! In to je za voljo česa? Za voljo ene neveste treh ženinov, za voljo mene, ker sem jim neki rekla, da jih ljubim! (Se igra.)

Evgenija. Ti brezbožno, lahkomišleno dekle! Kaj nijsi pomislila, da si škoduješ s tem na dobrem imenu? da te raztrobijo za lahkomišleno dekle!

Lucija (preplaši se). Tetka!

Evgenija. Se ve da, se ve da! O ko bi to vedel tvoj ranjki oče, umrl bi v drugič od žalosti! — Moj Bog! Kaj je to! Tam spet beži Knjigopasek! — Ves potolčen je! — Kaj se je spet prigodilo?

DESETI PRIZOR.

Knjigopasek. Prešnji.

Knjigopasek. Tega je še manjkalo! O horror, qui percutit pectus! Da, strah mi preriva prsi! — (Teka kakor besen.) Moja samska čast! O ta sramotnež, ta zaprašeni, ozebli fascikelj, ta — lineal! Ta linirani Register! Saj sem vedel, da mi povsod škoduje, da mi povsod na pot stavlja nepremagljive zapreke! (Zgrudi se na stol.)

Evgenija (vsa začudena). Za vse svetnice, kaj se je zgodilo?

Knjigopasek. Kaj se je zgodilo?! O kje vzamem besedi, da bi vam vse povedal, kako so me onečastili! Pomislite! (Evgenijo poprime za roko in jo pelje na levo.) Po celem mestu se je raznesel glas, da moram gospodično Lucijo vzeti, da moram, — da neki — da, mene in gospodično natolcujejo po mestu in kazé nama najino poštenje!

Evgenija (medlí). Držite me, držite me, profesor, omedlevam! — Za vse svetnice! To je nezaslišano! Kdo vam je to rekel?

Knjigopasek Kdo je to rekel? — Ko bi ga mogel v pest dobiti, to prokleta kukavico! — Pomislite, jaz pridem k doktorjevim; pogovarjamo se. Vsi se tako čudno posmehujejo, preden to strašno poročilo iz njih ne izleze! Da so to neki slišali pri županovih, županovi to od sodčevih, sodčevi neki od svètnikovih, pri svètnikovih je neki to povedala gospa odvetnikova. — Vsemogočni Bog, ne vem, v kolikih ustih sem bil v celem mestu! Da je to rekel neki Register in gospod Ostrogovski!

Evgenija. O to bo nekako sramotno maščevanje! Vidiš, Lucija! (Obrne se.) Tu imaš! Kaj tacega v našej hiši! O poredno dete!

Lucija (ki je hodila sem ter tje v največjej zadregi). Ali tetka! Za Boga vas prosim, pomagajte mi! Jaz se zdaj bojim iti k mami!

Evgenija Jaz ti naj pomagam? Zdaj pomagam? Moj Bog, sama ne vem, kje mi glava stoji! (Vzklíkne.) Ah, Moj Bog! Tam, tam gre Register! — Moj krč!

Knjigopasek in Lucija (se prestrašita).

Evgenija. Jaz ga ne morem še videti ne! Proč od tod, proč! Lucija, pojdi z menoj, da se ne srečam s tem strupenim jezikom —

Lucija. Rada pojdem z vami, tetka! Samo svètovajte mi, kaj mi je storiti?

Evgenija. To premislive doma. Dragi Knjigopasek, maščujte čast naše hiše! (Odideti.)

EDNAJSTI PRIZOR.

Knjigopasek. (Precej potem) **Register.**

Knjigopasek. Da, za to sramotno šalo! O zdaj je konec. Odtegnem svoje srcé vaši nehvaležni rodbini!

Register (vstopi). Ah, tu najdem prijatelja, dražega prijatelja!

Knjigopasek. Proč od mene! Odi profanum vulgus et arceo! S takimi suroveži nijmam nič opraviti.

Register. Kaj pa vam je, gospod Knjigopasek? Zaslužim li podobnih besed?

Knjigopasek. Dobro veste zakaj; čudim se vašej drznosti, da mi stopite še pred oči!

Register. Ne vem, s čem bi se bil proti vam pregrešil!

Knjigopasek. Kaj pa ta sramotna pripovedka o gospodični Merlinski?

Register. O stari, posebno starejši gospodični?

Knjigopasek. Gospod Register, in desetkrat Register, ne onečastujte gospodične starejše

Merlinske. Est modus in rebus, to je, ne razumite li latinski —

Register. Da, to je, da je takšen rebus že iz mode, kakor je gospodična Merlinska starejša, to je, da je prav za prav že nemodna. S takimi rebusi pustite me na miru!

Knjigopasek. Pustite me vi na miru! Jaz vas nijsem iskal!

Register. In jaz vas ne! Ali vendar — vendar; hotel sem vam gratulirati k svatbi, ter vas vprašati, kako ste se po tem vinu izspali?

Knjigopasek (razdražen). Ko bi me ne držal Horacij, terque qnaterque, da, — trikrat, štirikrat bi dobili za te nesramne besede! (Zvunaj šum.) Izgubili ste na veke moje prijateljstvo, in ne daj Bog, da bi kedaj dobili to vaše zaprašeno peró za ušesom!

Register. Dovolite, vi ste jako neuljuden!

Knjigopasek. Tudi brez vašega dovoljenja vem, kaj sem! Razumite? (Od vžadaj krik.)

DVANAJSTI PRIZOR.

Alfonz in Sodnik (hitro vstopita). Prejšnja.

Alfonz. Mon Dieu! mon dieu! je vous dis moi, povem vam, gospod, da je to bila samo šala.

Sodnik (jezen). Ali dovolite, gospod, zelo slaba šala!

Register. Kdo je to?

Knjigopasek (na stran). Oho! to je spet nekaki prepir! In kakor se vidi, proti Ostrogovskemu! Le nanj!

Alfonz. Mais — Monsieur dragi gospod —

Sodnik. Noben izgovor! Vi ste razžalili gospodično Merlinsko, vi mi daste slavno zadostenje! In ako ne —

Alfonz. Ali kako, prosim vas, gospod! Ce n'est pas possible, to nij mogoče!

Sodnik. Tedaj pravim še enkrat, da ste kukavica!

Alfonz. Če je treba, desetkrat, monsieur! Davno smo že iz teh časov, ko je podoben predikat naganjal k besnemu koraku! Vaše pozvanje —

Sodnik. Videli bodemo! Napravim vam tako osramotenje, da vas bode mrzilo do smrti!

Alfonz. Mais c'est tout égal! To je vse eno. Naredite, kar hočete. Pozvanje, mari na orožje!? Kdo je to pač, kar je živ, videl? C'est ridicule! To je zares smešno! Sicer, au rest, nijsem tega kriv! C'est monsieur Register, kateri me je k temu zapeljal!

Register (naglo pristopi). Oho! Jaz? Vi zabite, gospod Ostrogovski! —

Alfonz. Kaj nijste vi to bili? No, tako je bil au rest nekdo drugi?! C'est une autre chose, to je se ve da druga!

Sodnik. In kdo je to bil? Jaz ne poneham, dokler ne bode gnan pred sodnijo!

Alfonz. Je ne sais pas, tega ne vem, gospod! V ostalem, ali ste opravičen, poganjati se za ptuje osebe?

Sodnik. Ne vprašujte še le potem, drugače bi ne bil tega storil!

Alfonz. Oh! je comprends, umejem, gospod! Voltaire pravi, da, que les amants — da ljubčki —

Sodnik. Ne jezite me s tem Voltairjem; vi govorite toliko neumnosti, da se Voltairju nij nikoli o tem sanjalo.

Alfonz. (v zadregi). Que dites vous? Kaj to pravite? Da bi Voltaire —

Sodnik (seže mu v besedo). Da bi se Voltaire vstrašil, ko bi vas slišal!

Knjigopasek (bliže pristopi, na stran). To imam rad! Novi gospod aktuar je zvit človek!

Alfonz. Mais -- monsieur, imejte vsaj des regards, vsaj obzir. Je suis prostitue! Jaz sem tukaj prav v zasmeh! Et mon noble coeur! Moja čast! (Na stran.) Kako bi se mu vendar iz krempljev iztergal? C'est un Teufelskerle! (Hoče oditi.)

Sodnik (ga zadrži). Vi mi ne uidete, preden se z vami ne poravnam. Vi najprej prosite za zamero celo rodbino Merlinsko, in pa —

Alfonz. Que penzes vous!? Kam to mislite gospod? Jaz bi prosil za odpuščenje! C'est contre mes principes, to je proti moja načela!

Sodnik. Vi morate! —

Alfonz. Da moram? (Razjarjen.) To bomo videli! (Stopita, živo se pogovarjaje, nazaj.)

TRINAJSTI PRIZOR.

Merlinska (od leve razjarjena, za njo) **Lucija** (objokana).
Prejšnji.

Merlinska (hiti spred, ne zapazi v svojej razjarjenosti nazočih). Tega mi je še manjkalo!

Lucija (teče za njo). Ali mamica, odpustite, kaj sem jaz vedela, da bode moja nedolžna šala imela take nasledke?!

Merlinska. O ti poredni otrok! Toliko skrbi imamo me matere s temi otroci, ko so mali, in ko dorastó, nastanejo še le nove vice!

Lucija. Ali mamica, odpustite mi to, jaz vse popravim!

Merlinska. Da to popraviš?! Pač bi rada videla, kako bi to mogla popraviti, ko tega sama ne vem!

Lucija. Da, popravim to, in ako želite, jaz — jaz — vzamem če treba, vse tri!

Merlinska. Vse tri! Ti moj mili Bog, kaj brbljaš? Dete, ti si izgubilo razum. (Med tem prideta Alfonz in Sodnik na proscenium, ki sta med tem prepirom vstopovala nazaj.)

Sodnik (razjarjen). Jaz vam povem, gospod Ostrogovski, vam, kakor tu stojite, da ste poreden fant —

Alfonz Ventre St. Gris! Jaz? poreden fant? Quoi? Jaz poreden fant? — Vous êtes un fou! Vi ste norec! Vencelj! Vencelj! Tega človeka tu vrzi ven!

Sodnik. Oho, gospod Ostrogovski! Tu niste doma, tukaj nimate nobene pravice, razumite?

Merlinska (prestraši se). Svetnice božje! Kaj se godi na mojem vrtu? Tako nezaslišan šum, tak prepir! Moj Bog, kaj si bodo ljudje mislili? To ti je Sodoma!

Lucija (zagleda Sodnika). Oh! to je on!

Sodnik (pristopi k gospé Merlinski, priklonivši se Luciji). Odpustite draga gospa! Tega jaz nijsem kriv, temuč ta-le človek, ki je vašo rodbino na tako surov način razžalil, raznašaje slabe besede po mestu! Moral se mi je za voljo tega zagovarjati!

Register (od tega časa zmirom v zadregi ogleduje se na vse strani).

Merlinska. Kako? Gospod Ostrogovski, tudi on? Je li to mogoče? Gospod Ostrogovski? Naš domači prijatelj? —

Sodnik. Da, gospa Merlinska! On sam mi je to povedal, meni, in ne more tedaj tajiti! Jaz sem gospodično branil, in zarad tega je nastal prepir med nama!

Merlinska. Moj Bog! Jaz tega ne pre-

bódem! (Luciji.) Kaj si tu navalila na našo hišo!
Lahkomišljeno dete!

ŠTIRINAJSTI PRIZOR.

Evgenija (brez sape, jeclja). **Prejšnji.**

Evgenija (od zadaj iz daljave). Ah! to je groza!
To je strašno! (Zagleda nazoče.) Kaj se tu zopet
godi? Ah gospod Ostrogovski! — In ta hudobni
Register! — Jaz sem izvan sebe! — (Se vsede.)

Merlinska. Ali svakinja, kaj se ti je pri-
petilo?

Evgenija. Vničena sem! Pomisli si, sva-
kinja, bila sem v mestu. Oh! mraz me spreletuje,
ko se tega spomnim! Ne pojdem več v mesto! —

Merlinska. Kaj se je pa zgodilo?

Evgenija. Kaj se je zgodilo? Pomisli si!
Pridem v predmestje, srečam znance! Vsak me je
tako pogledoval, vsak se tako impertinentno po-
smehoval, vsak se za menoj obračal — Ah! — in
te besede! — Ne pojdem več v mesto! — Jaz
tega ne prebódem! — Moj krč!

Merlinska. Ali svakinja, vzmoži se!

Lucija (plašno). Tetka, tetka!

Evgenija. To je rana za-me. Tega ne pre-
bódem! O Lucija, Lucija!

Merlinska. To nesrečno dekle!

Lucija (v zadregi). Tetka, tetka, za Boga vas prosim, bodite zdrava! bodite zdrava, tetka! Vam je li bolje? (Poljubuje jo v obraz.)

Evgenija. No, da, da; zdaj mi je že bolje!

Lucija. Kamen mi je padel od srca!

Evgenija. Ah — tako sem zmešana, da ne vem, kaj delam! Da, spominjam se, da sem ti prinesla pisanje s pošte! Tu imaš, svakinja. — (Poda gospé Merlinski pisanje.) Ah — vendar mi je laglje!

Merlinska (ogleduje pismo). Kdo mi to neki piše? To je po polnem ptuja roka! (Odpri pismo.) Ne vem, od koga je to! (Bere.) „Mnogočislana gospa! Odpustite, da vam pišem! Gospod Ostrogovski (Alfonz se stresne) me je prosil pismeno in z menjico za izposojenje znamenitega zneska. Ker so pa njegove zadeve v zeló slabem stanu, prosim vas, da bi lastnoročno to menjico podpisala, ktero se zavezuje gospod dolžnik tekoj po svatbi iz dote svoje neveste poravnati. Na vaše službe —“ (Občno začudenje, Evgenija omedleva, gospé Merlinski izpade list.)

Register (pokazuje veliko zmešanost; na stran.) Vraga, to je lep pripetljaj! — Ne daj Bog —

Alfonz. Ventre St. Gris! Je suis perdu! Jaz sem izgubljen! Ma reputation! Moja čast!

Sodnik. Kaj gre tu za vašo čast? Razvidite li celo sramoto vašega nesramnega postopanja?

Knjigopasek (mane si roké). Deorum ira percutit sontem! Da, maščevanje Bogóv te zadene, obrekovalec!

Sodnik. Jaz imam tudi nekaj tukaj za tega gospoda! (Pokazuje na Registra.)

Register (se obrača od Sodnika).

Sodnik. Ravno danes zjutraj me vpraša mizarški mojster, ali se ima bati sodnije, ako ne vrne mnogočislanemu gospodu Registru are, ktero mu je dal ta gospod na izgotovljenje orehove naprave za tri sobe; brez dvombe na stroške svoje prihodnje soproge, gospodične Lucije Merlinske! (Veliko osupnenje. Register v zadregi.)

Register. Prokleti jezik! (Na stran.) Ko bi imel tu kak fascikelj, da bi se vanj spravil!

Merlinska. Tudi to! Tudi ta moj domači prijatelj! Oh! to je preveč!

Alfonz (pristopi k Registru). Mon chér, kaj ste storili? Nous sommes perdus, mi dva svà, kakor se pravi, zu Grunde gerichtet!

Knjigopasek O dii, Olympi reges! Nebeški kralji, to je groza! Vsaj sem vedel, da te posvetne duše nijmajo nobenega pojma o ljubezni! Ta se le prime v resnično pesniškem srci! Ti posvetnjaki hrepené samo po imenji svojih nevest, in ne poznajo krasnega življenja v tihí kočici pri šumečem potoku in petji slavčkov —

Alfonz. On doit aussi manger — človek mora tudi jesti v kočici, moj dragi!

PETNAJSTI PRIZOR.

Vencelj. Prejšnji.

Vencelj. Aha, tukaj bo moj gospod! — Je li tukaj milostljivi gospod?

Alfonz. Que veux tu? Kaj hočeš, garçon? Idi domu, ti nijmaš tu ničesar opraviti!

Vencelj. Prosim, milostljivi gospod, ravno je prišel novi voz in konji iz mesta, in špeditér čaka na denar!

Alfonz. Tais toi! Molči, fant!

Knjigopasek (se smeje). Hahaha! To je brez dvombe tudi že na konto novega zakona!

Evgenija. To ti je groza! To je nezašlišano! Kdo je to kedaj videl! O vi moški, vi moški! Karkoli storite, vse iz dobičkarije, brez srca.

Knjigopasek. O tempora aureae aetatis! O blagi zlati časi, kje ste? Jaz, jaz si nisem nobene krivde zvest, draga gospodična, me ne morate izvzeti iz kupice enakih egoističnih ljudi!

Register (na stran). To je strašna situacija! Tu dalje ne izdržim! — Tákrat sem sè svojim referatom po polnem propadel. — (Na glas v zadregi.) Odpustite, gospoda, večer se približuje, moram še v uradnijo! (Na stran.) O vedel sem, da mi moje ime vse pokazi.

Sodnik. Srečno pot, gospod Register! Zapišite vse to v protokol!

Knjigopasek. In ne pozabite mizarja!

Alfonz. Mon Dieu! mon Dieu! Que faire maintenant! Kaj tedaj? — Gospod Register, počakajte, pojdem z vami!

Knjigopasek. Popeljita se v novej kočiji!

Sodnik. In naš razpor gospod Ostrogovski?

Merlinska. Pustite ga, gospod Sodnik, naj raje odide; meni je nekako težko pri srei!

Alfonz (odhajaje se obrne). Vous êtes un coquin, vous! Vi ste — mon Dieu! Kaj pravi Voltaire v podobnej situaciji? Pravi, que — que — que —

Lucija. Srečno pot, gospod kekeke! (Alfonz in Register odideta pri velikem smehu ostalih.)

ŠESTNAJSTI PRIZOR.

Prejšnji brez Alfonza in Registra.

Lucija. Krasna ženina! Zdaj tu vidite! Kakšno pregovarjanje je to bilo, kakšno razkačenje! — To bi bila dobila nekaj krasnega v zakon!

Sodnik. Čudim se, gospodična, vaše genialnosti!

Merlinska in Evgenija (stale ste pri prej-
šnji sceni osupnene in v zadregi). To je sramotno!

Knjigopasek (na stran). To dekle bi kar
poljubil. Samo te šale z menoj ji ne odpustim.

Evgenija. In k vsemu temu še naša hiša
v slabem glasu! Kako le to popraviti! O gospod
Sodnik, vi ste se za nas kot neznanec tako pognal
— povejte —

Sodnik. Za to bom jaz skrbel, gospodična,
jaz povrnem vse —

Lucija. Jaz bi vedela, tetka —

Evgenija. No, svetovaj, združi svoje sile
sè silami gospoda Sodnika! Svetovaj tudi ti, ko
si vsega tega sama kriva. Jaz drugače ne morem
na ulice!

Merlinska. O dekle nepremišljeno! Toliko
zmotnjav si uzročila! Da, zdaj ti pristoji, da vse
v red spraviš!

Lucija. No, dobro! Ali profesor tam-le
mora nam pomagati!

Knjigopasek. Gospodična, oprostite! Vi
ste si dovoljila z manoj takšno šalo — (na stran v-
zmoži se.) Ha, kaj se mi dozdeva! — Ne mara ho-
če zdaj končati — morda me vendar ljubi? —
Morda, je le zato, da bi se iznebila vseh mojih ri-
valov, naredila to tako in me le skušala! — Oh!
zdaj, zdaj vse storim za voljo nje! Ona pogumno
kljubuje zbodljivim besedam. — Da, Knjigopasek
zdaj ali nikdar! — Audaces fortuna juvat!

Lucija. Ali ste se premislili? — Prosim vas za odpuščenje —

Knjigopasek (na stran). Ona me prosi za odpuščenje! Kdo more tu nasprotovati! (Na glas.) Oh! kdo bi vam ne odpustil, draga gospodična — vi ste vendar le —

Lucija. No tedaj, vi nam morate iz vsega pomagati — vi ste naš domači prijatelj, že ranjki oče —

Knjigopasek. Oh da, da, tirjajte od mene, karkoli hočete, vse storim!

Lucija. Tedaj dajte roko, da — tukej so priče! —

Knjigopasek. Dobro, dobro, pred celim svetom! (Podaja ji roko.)

Lucija (prime ga za roko). Jaz tedaj to zahtevam, vi se morate oženiti.

Knjigopasek (z radostjo na stran). Saj sem to že vedel, da me ona ljubi! (Na glas.) Privolim, gospodična.

Lucija. Vseh besedi bo konec, ko svatbo napravimo.

Knjigopasek (izvan sebe). Da, da! (Na stran.) Sperno gratias tibi, Zeus! Hvala, hvala lepa, nebeščan!

Lucija. Vi vzamete, da bi dokazali, da se prav nič ne brigamo za to, kar ljudje govoré, in da bi jih premotili —

Knjigopasek (nestrpljiv). Da, da, vzamem si —

Lucija. Vi si vzamete — vi ste mi dali besedo na to vpričo —

Knjigopasek (z največjo nestrpljivostjo in živahnostjo). Da, da, da! —

Lucija. No tedaj — vi si vzamete — mo-
jo teto Evgenijo, in jaz — (Občna osupnenost.)

Knjigopasek (kakor okamenel). O Evmenidi!
To je strašno!

Evgenija (z največjo radostjo). Oh! Oh! Mo-
ja, draga, draga Lucinka! Kje si le nabrala toliko
modrosti! Bog te blagoslovi!

Merlinska. (na stran sè smehom). To dekle je
vendar bolj zvita, kakor sem mislila.

Lucija. No, profesor!

Knjigopasek (na pol po strani). Lucija! Gra-
cilis regina doloris, o vi krasna boginja moje ne-
sreče, kam to mislite?

Lucija. Vi ste mi dali na to pred pričami
roko!

Evgenija (kujaje se). Lucija! Nesmeš tako
naglo — taka stvar — to ne gre na enkrat —

Lucija. In jaz — gospod Knjigopasek, jaz
— jaz ostanem stara devica! (Pogleduje s posmehom
na Sodnika.)

Sodnik. To ubranim jaz, in svečano bodem
protestiral. (Gospé Merlinski.) Gospa Merlinska, jaz
vas prosim za roko gospodične Lucinke! (Vesela o-
supnenost, Knjigopasek žalosten.)

Merlinska. Dragi gospod, vi ste me osup-

nili. — Ne vem, je li Lucija — do zdaj niste nam še dosti znan —

Lucija. Oh! mamica, mi dva se poznavata, mi dva se poznavata! In mati, razvidim, da to mora biti, da bi se celemu mestu smejali — in pa — pa — saj ste mi neprestano prigovarjali —

Merlinska. Ajaj! Tedaj se te je to prijelo?

Lucija. Zdaj mamica, ko me gospod Sodnik hoče in gospoda profesorja več ne dobom —

Knjigopasek (v kterega Evgenija neprestano govori, se na enkrat obrne, polu na stran). Oh, gospica, ako me hočete imeti, tu precej —

Lucija. To ne gre, to ne gre več! (S fingiranim jokom.) Ostati moram pri tem-le. (Poda šaljivo Sodniku rokó.)

Sodnik (prime Lucijo za roko z ene, z druge strani Merlinsko). Oh! Jaz sem najnesrečnejši človek na svetu, da sem dobil takega škrateljčka.

Evgenija (obrne se h Knjigopasku, z občutkom). Virgilij, jaz te ljubim!

Knjigopasek (kteremu pade Evgenija okoli vratú z melanholičnim glasom). In jaz najsrečnejši, kajti ona me ljubi!

(Zagrinjalo pade.)

